Cenn@d

MAWRTH 13 2024 YN CYNNWYS *Y GOLEUAD* A *SEREN CYMRU* RHIF 159

‘Rwy’n erfyn arnoch i oddef eich gilydd mewn cariad’

Dydd Gweddi’r Byd 2024

Mudiad Ecwmenaidd Byd-eang a arweinir gan ferched

Yn ogystal â bod yn ddydd gŵyl ein nawddsant Dewi, roedd 1 Mawrth eleni hefyd yn Ddydd Gweddi’r Byd.

Paratowyd y gwasanaeth eleni gan grŵp eciwmenaidd o ferched Cristnogol o Balesteina, y wlad lle ganed Iesu, lle bu’n gweinidogaethu a lle bu farw. Yno y dechreuodd y ffydd ac yno mae ei gwreiddiau.

Ton o weddi

Ymunodd Cristnogion ar draws y byd i gyd yn y don enfawr o weddi mewn ieithoedd brodorol, gan ddechrau wrth i’r haul godi dros Samoa a pharhau wrth iddo gwmpasu’r ddaear, a gorffen dros y Môr Tawel wrth i’r haul fachlud dros Samoa Americanaidd.

A rhywle rhwng y pegynau daearyddol hynny ac yn rhan o’r 24 awr weddi yr oedd grwpiau o Gristnogion o Gymru yn cynnal cyrddau gweddi yn eu broydd eu hunain. Golyga hynny fod Cymru ymhlith y 146 a mwy o wledydd ac ynysoedd sy’n ymuno mewn gweddi ar y diwrnod hwn bob blwyddyn. Daethant ynghyd eleni i weddïo dros bobl Palesteina a chyda nhw.

Y gwasanaeth

Yn y gwasanaeth eleni, rhannwyd storïau oedd yn darlunio profiad tair gwraig Gristnogol o Balesteina, pob un o genhedlaeth wahanol, a oedd yn tystio i rym goddef ein gilydd mewn cariad.

Wrth inni wrando ar eu storïau, cawsom ein hannog i oddef ein gilydd mewn cariad er gwaethaf anawsterau a gwahaniaethau ac uno mewn gweddi am atebion cyfiawn a chytûn a fyddai’n dod â diwedd ar ddioddefaint pobl. Boed inni ymrwymo i deithio gyda’n gilydd i sicrhau diogelwch a heddwch i holl bobl y byd.

Diolch i wragedd Cristnogol Palesteina am y gwasanaeth arbennig hwn, a gweddïwn y bydd eu storïau’n annog ac yn ysgogi merched ledled y byd.

Parchg Beti-Wyn James
Parchg Carys Ann
Swyddogion Cyhoeddusrwydd

Isod ceir detholiad o luniau o’r cyfarfodydd a gynhaliwyd ar hyd a lled Cymru ar Ddydd Gweddi’r Byd. Yn anffodus nid yw gofod yn caniatáu inni gynnwys yr holl luniau a ddaeth i law. Fodd bynnag, mae modd i chi eu gweld i gyd ar dudalen Facebook Dydd Gweddi’r Byd. Ac os gwyddoch am leoliadau eraill lle cynhaliwyd cyfarfodydd gweddi ar y diwrnod arbennig hwn, beth am eu rhannu ar y dudalen honno? Diolch i bawb a rannodd luniau â ni.

Clydach, Cwm Tawe

Caerfyrddin

Capel Pandy Tudur

Clapham Junction, Llundain

(parhad ar y dudalen nesaf)

Cymorth Cristnogol
Tudalen 3

Paratoi yn Nhrefeca at Gymanfa Cyngor y Genhadaeth Fyd-Eang (CWM)
Tudalen 4

Cymdeithas y Cymod: Pobl Ifanc o Balesteina yn ymweld â Chymru
Tudalen 8

Dydd Gweddi'r Byd 2024
(parhad o dudalen 1)

Bancyfelin, Caerfyrddin

Mossley Hill, Lerpwl

Capel y Pentre a Phrion, ger Dinbych

Hermon, Cynwyl Elfed

Soar, Nercwys

Trefnant a Thremeirchion

Cwm-ann, Llanbedr PS

Eglwys Crist, y Bala

Hebron, Hen Golwyn

Llandysul

Ebeneser a Chapel y Groes, Wrecsam

Capel Soar, Llanfair Talhaiarn

240 awr o weddi ac ymgyrchu!

Wrth i ddydd Mercher y Lludw wawrio, daeth cannoedd at ei gilydd i baratoi ar gyfer cynnal Gwylnos 240 awr dros anghyfiawnder hinsawdd y tu allan i San Steffan yn Llundain.

Syniad yr Wylnos: Dim Ffydd mewn Ynni Ffosil oedd tystio i effeithiau'r argyfwng hinsawdd a galw ar Lywodraeth y DU i gymryd camau pendant a gweithredu.

Roedd yn anhygoel gweld cefnogwyr Cymorth Cristnogol o bob cwr o'r Deyrnas Unedig. Cefnogwyr o'r Alban yn cynnal gwylnos dros nos ac yn cyfarfod eu AS yn y bore. Cafwyd ymweliad annisgwyl gan Jacob Rees-Mogg AS am 00:39 a bu iddo gyf-weld y trefnydd, Melanie Nazareth o Christian Climate Action!

Dydd Mawrth, 20 Chwefror, trefnwyd diwrnod ar gyfer staff a chefnogwyr Cymorth Cristnogol Cymru rhwng 1.00 o'r gloch y prynhawn a 10.00 o'r gloch yr hwyr. Roedd yn fraint cael ymno gyda chefnogwyr o Hampshire, Essex, Llundain a myfyrwraig o Wcráin. Roeddem wedi cael gwasanaeth arbennig yn y City Church, Caerdydd, ddydd Mercher y Lludw, ac erbyn y dydd Mawrth canlynol,

roeddem wedi ein hysbrydoli i fynychu'r wylnos. Roedd cyfle yng nghapel y Maes, Caernarfon, i fynychu safle gweddi arbennig yn cyd-fynd â'r ymweliad i Llundain. Rydym yn ddiolchgar iawn i Liz Saville-Roberts AS am ymuno gyda ni, yr unig AS i wneud hynny, ddydd Mawrth.

Glaw neu hindda, dydd a nos, cynhaliwyd yr wylnos dros 10 diwrnod. Pobl yn rhoi eu ffydd ar waith dros anghyfiawnder hinsawdd i fynnu bod y Llywodraeth yn:

- gorfodi llygrwyr mwyaf y Deyrnas Unedig i weithredu ar yr hinsawdd
- gweithredu ac adeiladu ar addewidion rhyngwladol y Deyrnas Unedig a thalu i mewn i'r Gronfa Colled a Difrod
- gwahardd prosiectau ynni ffosil newydd yn y Deyrnas Unedig.

Meddai Gwyn Williams, "Bûm yn ffodus iawn i gael ymuno â'r wylnos yng nghwmni fy nghyd-Gymry ac ymgyrchwyr eraill. Rwy'n edmygu'n fawr y rhai a fu yno ym mhob tywydd a thrwy oriau oer y nos. Gobeithio y bydd yr ymdrechion o gymorth i bawb sy'n dioddef oherwydd newid hinsawdd ac y bydd ein gwleidyddion yn cymryd sylw ac yn gweithredu yn dilyn ein deisyfiadau a'n gweddïau."

Diolch i'r cefnogwyr oll am yr ymdrech i fynychu gyda Chymorth Cristnogol.

Cerdded: Ymgyrch Cymorth Cristnogol Undeb Bedyddwyr Cymru

Rhwng mis Mawrth a mis Hydref 2024, mae Undeb Bedyddwyr Cymru yn galw ar eglwysi, unigolion, a chymunedau ar draws Cymru i ymuno gyda nhw mewn her newydd gyffrous, fydd yn cryfhau'r cysylltiad gyda chymunedau yn Zimbabwe.

Meddai'r Undeb:

"Rhwng mis Mawrth a mis Hydref 2024, rydym yn galw ar deulu'r Bedyddwyr (a thu hwnt) ar draws Gymru i ymuno â ni mewn her i gerdded 750+ o filltiroedd, her fydd yn codi ymwybyddiaeth a chefnogaeth ar gyfer ein hapêl ar gyfer 2023–24, Talentau Gobaith. Mae Zimbabwe yn profi cyfnod o sychder ar hyn o bryd, ac mae cymunedau amaethyddol wedi profi caledi enbyd ar ôl nifer o flynyddoedd o ansefydlogrwydd gwleidyddol ac economaidd, yn ogystal ag effeithiau cynyddol Newid Hinsawdd.

"Rydym yn galw ar deulu'r Bedyddwyr i ymuno â ni wrth i ni gerdded hyd dwy wlad: Cymru a Zimbabwe (750+ milltir), er mwyn 'uno ein camau' mewn ffordd gorfforol a symbolaidd gyda'n brodyr a'n chwiorydd yn Zimbabwe, ac i godi ymwybyddiaeth ar gyfer gwaith partneriaid Cymorth Cristnogol yn y wlad."

Mae partneriaid Cymorth Cristnogol yn gwneud gwaith allweddol yn ymateb i'r heriau hyn trwy brosiect o'r enw BRACT (Building Resilience through improving the Absorptive and Adaptive Capacity for Transformation of at-risk communities), sydd yn anelu i gynyddu gwytnwch cymunedau amaethyddol yn Zimbabwe. Gwelwyd y trawsnewidiad a ddaeth o ganlyniad i waith BRACT ym mywyd Blessings Muzori. Aeth Blessings o sefyllfa o galedi enbyd wrth iddi orfod 'begera am fwyd gan gymdogion' fel ffermwraig, i fod yn aelod o fusnes lleol cynaliadwy a llwyddiannus yn y farchnad leol o ganlyniad i'r cyngor ac offer a ddarparwyd trwy help BRACT. Eleni, mae cyfle i ni ymuno â'r gwaith hollbwysig hwn yn Zimbabwe, trwy uno ein camau gyda rhai fel Blessings ....

Mae'r her yn syml ... CERDDWCH!

Yn ystod y cyfnod rhwng mis Mawrth a mis Hydref, byddwn yn cyfri nifer y milltiroedd fydd yn cael eu cerdded o fis i fis, ac yn cadw cofnod o ble'r ydym ni yn ôl ein targed o 750+ milltir i gerdded ar draws Cymru a Zimbabwe.

I ddarganfod mwy am sut y gallwch ymuno, a mewnbynnu eich milltiroedd, ewch i dudalen CERDDED! Cymru a Zimbabwe ar wefan https://ubc.cymru/cerdded-cymru-a-zimbabwe-2/

Bydd yr ymgyrch cerdded yn cael ei lansio ar y 12fed o Fawrth wrth i staff UBC gwblhau'r milltiroedd cyntaf yng Nghaerfyrddin.

Paratoi yn Nhrefeca at Gymanfa Cyngor y Genhadaeth Fyd-Eang (CWM)

Ddiwedd Chwefror, daeth cynrychiolwyr ynghyd yn Nhrefeca o'r enwadau yn Ewrop sy'n perthyn i CWM, sef Eglwys Brotestannaidd yr Iseldiroedd, Yr Eglwys Ddiwygiedig Unedig, y Ffederasiwn Cynulleidfaol, Eglwys Bresbyteraidd Cymru ac Undeb yr Annibynwyr Cymraeg. Daethant ynghyd o dan lywyddiaeth Llywydd CWM, y Gwir Barch. Lydia Neshangwe, er mwyn trafod yr heriau rhanbarthol a rennir rhyngddynt a chyfnewid syniadau, straeon a dehongliadau. Roedd hyn i gyd mewn paratoad ar gyfer Cymanfa Gyffredinol CWM a gynhelir eleni yn Ne Affrica ym mis Mehefin.

Ein Caethiwed?

Yn ddiweddar, cefais y fraint o dreulio rhai dyddiau yn Nhrefeca efo eglwysi adran Ewrop CWM (Council for World Mission) yn paratoi ar gyfer y cynulliad byd-eang fydd yn cael ei gynnal yn Durban, De Affrica, ym mis Mehefin.

Roedd materion mawr y dydd ar yr agenda. Cawsom drafodaethau am ryfeloedd a militariaeth, am systemau anghyfiawn a'n rhan yn y diwydiant caethwasiaeth, yn ogystal â newid hinsawdd a'r argyfwng amgylcheddol. Fel eglwysi Ewrop, cawsom ein dwysbigo gan ein cyfrifoldeb ni fel gwledydd cyfoethog am nifer o'r materion hyn fel y gwledydd sydd wedi bod wrth wraidd y broblem ac sy'n dal i fod felly.

Cawsom sgwrs hynod o heriol gan y Parch. Jasmijn Dijkman o Eglwys Bresbyteraidd yr Iseldiroedd, a rannodd ei phrofiad yn protestio efo Christian Climate Action. Eglurodd sut yr oedd gwneud hynny wedi dyfnhau ei ffydd a rhoi cyfle iddi ymrafael â'r euogrwydd, a hefyd sut oedd gweithredu efo pobl eraill yn cynnal ei ffydd a'i nerth i ddal ati.

Dangosodd luniau o ambell brotest – cau ffordd efo baner yn annog pobl i ddewis y llwybr cul sy'n arwain i fywyd, a chynnal gwylnosau a phrotestiadau tawel neu wasanaethau a gweddïau yn y sgwâr cyhoeddus.

Soniodd hefyd am y ffordd yr ydym yn trin Newid Hinsawdd fel problem – ac yn ceisio datrysiadau neu atebion iddo. Nid problem ydyw, meddai, ond 'predicament'. Rydyn ni mewn picl a'r unig beth mae'r atebion rydyn ni'n eu cynnig yn ei wneud ydi dwysáu'r sefyllfa a chreu problemau amgylcheddol ychwanegol. Mae mwyngloddio lithiwm, wraniwm, cobalt ac ati yn creu llygredd difrifol ac yn gorfodi pobloedd oddi ar eu tiroedd a'u caethiwo mewn tlodi affwysol wrth wneud hynny. Mae'r atebion i gyd yn trio cynnal ein safon byw. Yn y bôn, dyna'r broblem ac rydyn ni'n gwbl analluog i ollwng gafael ac ystyried o ddifri'r hyn sydd angen ei wneud.

Soniodd am y systemau sy'n ein caethiwo, a'r angen i enwi'r euogrwydd a'r ofn sy'n gallu ein parlysu. Cynigiodd y gyffes arbennig yma i ni (fy nghyfieithiad i):

Gadewch i ni enwi a chyffesu
ein hangen, ein heisiau, a'n heuogrwydd
gerbron Duw.
Cawsom ein geni i system ddidostur sy'n
rheibio'r byd a'n gwneud yn rhan o'r
difodiant
sy'n dihysbyddu'r ddaear a'i thrigolion.
Gwyddom nad oes dim yn newid
er bod llawer iawn yn newid mewn
gwirionedd.
Gwyddom na allwn roi stop ar y system
er bod y dyfodol yn diflannu i lawer.
Rydym yn drigolion euog mewn gwlad
euog sy'n sathru daearolion eraill.
Boed i Dduw cariad,
ffyddlondeb a gwirionedd,
edrych arnom mewn trugaredd
a'n harwain ni – ein gwlad a'n heglwys –
ar ffordd bywyd i bawb.
Amen.

Anna Jane Evans
Caernarfon

Ymdrin â'n gorffennol trefedigaethol

Yn ogystal â'r drafodaeth am yr argyfwng Newid Hinsawdd, fe wnaeth y drafodaeth gyntaf a gawsom am gaethwasiaeth a threfedigaeth gynnig agoriad llygad i mi. Wrth ymdrin â'n gorffennol trefedigaethol, daeth pwysigrwydd peidio â symud ymlaen yn rhy gyflym i'r amlwg i mi. Mae angen amser i gydnabod ein hanes a'n camgymeriadau, ac mae rhoi amser i hyn wedyn yn ein helpu i ymddiheuro mewn ffordd sy'n ddidwyll ac yn ddiffuant. Dim ond wedyn allwn ni gael ein galluogi i symud ymlaen.

Mae hi'n anodd edrych ar ein camgymeriadau ac edrych yn ôl ar bethau sy'n gwneud i ni deimlo'n annifyr. Felly, rydym yn tueddu i drio anwybyddu'r peth ac edrych ymlaen i'r dyfodol, yn rhy gyflym weithiau, efallai. Thandi Soko de Jong, o Eglwys Brotestannaidd yr Iseldiroedd, a gyflwynodd y prif anerchiad. Dywedodd fod tri myth y tu cefn i hanes trefedigaethol (colonial history) sydd angen eu herio:

1. tueddiadau diarwybod sy'n effeithio arnom

2. y gred fod rhai grwpiau o bobl yn 'ffefrynnau Duw'

3. bod anghyfiawnder yn anorfod – yn ôl Jong, mae hyn ymhell o'r gwir.

Cawsom hefyd wybod am Brosiect Onesimus sydd wedi ei lansio gan CWM. Mae'r prosiect wedi ei enwi ar ôl y caethwas y mae Paul yn annog ei feistr, Philemon, i'w dderbyn yn ôl â breichiau agored, ac fel y dywedir yn y cyflwyniad i'r prosiect ar y wefan:

'Mae Onesimus yn cynnig stori Feiblaidd inni sy'n ein helpu i agor materion caethwasanaeth, rhyddhad, cyffes a beth yw bod yn ddisgybl.'

Fe allwch ddarllen mwy am y prosiect a sut mae'n cael ei weithredu dan arweiniad yr eglwysi sy'n perthyn i CWM yn fyd-eang, drwy ddilyn y ddolen hon:

Prosiect Onesimus - Council for World Mission (cwmission.org)

Siwan Jones
Rhosllannerchrugog

Cymorth Cristnogol – Taclo Tlodi – Grawys 5 Gobeithiol

Gofyn Ymlaen Llaw: cwestiwn i'w ystyried cyn y sesiwn hon

A fu adeg yn eich bywyd pan oedd rhaid ichi ddal mewn gobaith mewn amgylchiadau anodd? Ble wnaethoch chi ganfod gobaith pan oedd arnoch ei angen?

Darlleniad o'r Ysgrythur: Luc 4:14–21

Aeth Iesu yn ôl i Galilea yn llawn o nerth yr Ysbryd, ac aeth y sôn amdano ar led drwy'r ardal gyfan. Roedd yn dysgu yn y synagogau, ac yn cael ei ganmol gan bawb.

A daeth i Nasareth, lle cafodd ei fagu, a mynd i'r synagog ar y Saboth fel roedd yn arfer ei wneud. Safodd ar ei draed i ddarllen o'r ysgrifau sanctaidd. Sgrôl proffwydoliaeth Eseia gafodd ei rhoi iddo, a dyma fe'n ei hagor, a dod o hyd i'r darn sy'n dweud:

"Mae Ysbryd yr Arglwydd arna i,

oherwydd mae wedi fy eneinio i

i gyhoeddi newyddion da i bobl dlawd.

Mae wedi fy anfon i gyhoeddi fod y rhai sy'n gaeth i gael rhyddid, a phobl sy'n ddall i gael eu golwg yn ôl,

a'r rhai sy'n cael eu cam-drin i ddianc o afael y gormeswr, a dweud hefyd fod y flwyddyn i'r Arglwydd ddangos ei ffafr wedi dod."

Caeodd y sgrôl a'i rhoi yn ôl i'r dyn oedd yn arwain yr oedfa yn y synagog, ac yna eisteddodd. Roedd pawb yn y synagog yn syllu arno. Yna dwedodd, "Mae'r geiriau yma o'r ysgrifau sanctaidd wedi dod yn wir heddiw."

Mae'r rhai hynny ohonon ni sydd â phrofiad byw o dlodi'n wynebu rhwystrau ychwanegol o ran cael mynediad at wasanaethau iechyd meddwl, ac yn fwy tebygol o brofi heriau iechyd meddwl.
(Ffynhonnell: Mind, 2021)
Mae 67% o bobl rhwng 16 a 24 oed yn credu y bydd eu cenhedlaeth nhw yn waeth eu byd na chenhedlaeth eu rhieni.
(Ffynhonnell: Barnardo, 2019)

Myfyrdod: Sut fedrwn ni ddatblygu arferion gobaith?

Yn ystod y blynyddoedd diwethaf, mae rhai arbenigwyr iechyd meddwl wedi siarad am y cynnydd mewn blinder eithafol yn sgil argyfyngau a gorweithio ar draws y byd. Pandemig Covid-19, enghreifftiau newydd o wrthdaro arfog, anghydraddoldeb a chostau byw cynyddol, yr argyfwng hinsawdd – mae'r rhain i gyd yn cyfrannu at hyn. Wrth gwrs, mae'r effaith ar ei gwaethaf ar y rhai a effeithir yn uniongyrchol: y rhai hynny y mae eu bywydau, eu teuluoedd a'u bywoliaeth dan fygythiad. Ond **feŵyr y rhan fwyaf ohonon ni pa mor anodd y gall fod i aros yn obeithiol mewn amserau heriol**. Bellach, mae gair Saesneg ar gael am ein hawydd i gael ein hudo gan straeon newyddion drwg diddiwedd ar ein ffonau ac ar y cyfryngau cymdeithasol. Pa mor hir fuoch chi yn 'gwae-sgrolio' (*doomscrolling*) yr wythnos hon?

Sut fedrwn ni ddatblygu arferion gobaith yn yr amserau heriol hyn?

Yn ein darlleniad uchod o Efengyl Luc, mae Iesu newydd ddychwelyd i Galilea o'r anialwch, lle bu'n ymwrthod â chyfres o demtasiynau. Ymysg y temtasiynau hyn roedd cynnig y gallai Iesu fod yn ben ar 'holl deyrnasoedd y ddaear', dim ond iddo droi oddi wrth Dduw'r Tad ac addoli'r un a'i temtiodd.

Pan ddychwelodd Iesu i Nasareth a darllen yn y synagog, nid damwain a hap ydy hi ei fod yn darllen adran benodol o Eseia. Mae Iesu wedi'i eneinio gan yr Ysbryd trwy fedydd ac wedi dod allan o'r anialwch gyda chenhadaeth: i ddangos a gweithredu pwrpas grym Duw, yr hyn mae Duw'n ei ddymuno inni. Mewn cyferbyniad â syniad y temtiwr mai pwrpas grym ydy bod ag *awdurdod dros* bobl, mae geiriau Eseia'n dweud wrthon ni fod grym Duw'n cael ei gyfeirio at ***ryddhau ac iacháu pobl sydd dan ormes a dioddefaint***. Dyma'r hyn dwi yma i'w gyflawni, meddai Iesu. Dyma'r Newyddion Da.

Mae Iesu'n uniaethu ei hun â lleisiau'r proffwydi sy'n cyhoeddi neges Duw o obaith a'r addewid am gyfiawnder.* Dydy llefaru gobaith mewn llais proffwydol ddim yr un fath â 'meddwl yn bositif' neu optimistiaeth syml. Mae gobaith yn y fan yma'n golygu mwy na dweud wrth rywun, 'fe fydd hi'n iawn, gewch chi weld'.

*Gweler yr adran 'Proffwydol' yn y gyfres hon am fwy ar y thema hon.

** Mae enghreifftiau'n cynnwys Tony Abbott yn Awstralia yn 2010, a aeth yn ei flaen i fod yn Brif Weinidog Awstralia, a Rick Perry yn 2014 pan oedd yn Llywodraethwr Tecsas.

'mae'r gallu i enwi poen a lleisio galar ynddo'i hun yn ffurf ar obaith'
(Emmanuel Katongole, *Born from Lament: The Theology and Politics of Hope in Africa*, 2016)

Dyma'r gobaith sy'n ymgodymu â realaeth y sefyllfa a brofir gan y rheini sydd mewn tlodi, carcharorion, a'r rhai sydd ar y cyrion.

Bu Emmanuel Katongole yn gweithio gyda chymunedau yn Affrica lle mae gwrthdaro treisgar a thlodi'n arwain at heriau dyddiol. Mae ei ymchwil, fodd bynnag, wedi dangos fod y portread o gymunedau o'r fath fel rhai 'heb obaith' yn bell o fod yn wir.

Yn hytrach, awgryma mai dyma lle y gwelir y cymhlethdod o ddal gafael mewn gobaith yn y sefyllfaoedd mwyaf anobeithiol. Dangosir inni fod gobaith a galar wedi'u cysylltu'n agos.

Dywed Katongole fod gobaith fel arferiad yn golygu ymgodymu, brwydro, dicter cyfiawn, protestio, a galaru. **Mae ein gobaith yn cael ei glywed wrth inni godi ein lleisiau at Dduw a grymoedd byd, wrth inni ofyn 'pam' a hawlio cyfiawnder. Fe'i clywir hefyd drwy gyhoeddi realaeth wahanol: 'blwyddyn ffafr yr Arglwydd'.**

Mae gweledigaeth y gobaith a gyhoeddir gan Iesu yn un eang. Hwn ydy gobaith ar waith, yn addewid am newid.

Fodd bynnag, mae yna ddarn arall yn y Gair ynglŷn â thlodi sy'n awgrymu y dylai ein gobaith fod yn fwy cyfyngedig. Ym Mathew 26, mae gwraig yn eneinio traed Iesu gyda phersawr drudfawr iawn. Mae'r disgyblion yn galw hyn yn 'wastraff', gan dynnu sylw at y ffaith y 'Gallai rhywun fod wedi gwerthu'r persawr yna am arian mawr, a rhoi'r cwbl i bobl dlawd'.

Ateb Iesu oedd: 'Gadewch lonydd i'r wraig! Mae hi wedi gwneud peth hyfryd. Bydd pobl dlawd o gwmpas bob amser, ond fydda i ddim yma bob amser.' (Mathew 26:6–13; gweler hefyd Marc 14:3–9 ac Ioan 12:1–8)

Mae mwy nag un arweinydd gwleidyddol yn ystod y blynyddoedd diwethaf wedi defnyddio'r ymadrodd 'bydd pobl dlawd o gwmpas bob amser' i awgrymu mai dim ond hyn a hyn y gall gweithredu cymdeithasol ar dlodi ei gyflawni.**

Ac mae hyn yn ymddangos yn ddigon synhwyrol, o leiaf i ryw raddau. Does bosib fod geiriau Iesu'n golygu na welir diwedd ar dlodi hyd nes daw nefoedd newydd a daear newydd. Gallwn ddal gafael ar y gobaith y daw rhywfaint o newid, ond mewn byd o bechod mae yna gyfyngiadau ar yr hyn y gall unrhyw un ohonon ni ei gyflawni.

Serch hynny, mae yna broblemau'n codi o ran derbyn y datganiad hwn fel ffin i'n gobaith ac edrych ar dlodi (yn y byd hwn, o leiaf) fel rhywbeth sydd i raddau helaeth yn anorfod neu'n rhemp.

Mae dehongliad fel hwn yn colli **graddfa a chwmpas radical addewidion Duw** a welwn yn ein darlleniad yn Luc. Dydy Iesu ddim yn cyhoeddi'i hun fel yr un a ddaeth i ryddhau dim ond rhai o'r rhai a ormesir, neu i ddod â'r newyddion da at rai yn unig o'r rhai hynny sydd mewn tlodi. Trwy gydol yr Efengylau, i'r gwrthwyneb, mae Iesu'n pwysleisio'n gyson bod cariad, cyfiawnder a llawenydd y deyrnas i bawb a bod ei deyrnas yn torri i mewn i'r byd hwn yma, nawr, trwyddo Fe a'i ddisgyblion. Iesu ydy'r un sy'n dymchwel y byrddau, yn drysu systemau, yn codi ei lais yn erbyn ecsbloetio a gormes. Mae Iesu hyd yn oed yn trechu angau ei hun! Mae hi'n anodd iawn dychymygu y byddai'n codi ei ysgwyddau ac yn ildio i'r anochel wrth ddweud, 'Bydd pobl dlawd o gwmpas bob amser'.

Mae'r Parch. Ddr Liz Theoharis, offeiriad a chyd-gadeirydd y Poor People's Campaign yn yr Unol Daleithiau, wedi amlygu cyswllt sy'n hawdd ei golli yn yr ymadrodd hwn. Ceir yr ymadrodd 'bydd pobl dlawd o gwmpas bob amser' hefyd yn Deuteronomium 15, lle gosodir y rheolau ar gyfer y flwyddyn sabothol neu jiwbilî: amser dileu dyledion, i'w gynnal bob saith mlynedd. Mae Theoharis yn nodi fod Deuteronomium yn dweud 'Ddylai neb fod mewn angen yn eich plith chi' (15:4) *yn ogystal â* 'Bydd yna bobl dlawd yn y wlad bob amser' (15:11).

Sut y gall y ddau beth fod yn wir? Awgryma Theoharis fod 15:11, 'Bydd yna bobl dlawd yn y wlad bob amser' yn cyfeirio at y sefyllfa *lle nad ydy'r byd fel ag y dylai fod*. Pan na fyddwn ni'n dilyn ffyrdd Duw, yna fe fydd tlodi'n parhau. Mae blwyddyn Jiwbilî yn gam tuag at fendio'r byd, yn ei ddwyn yn agosach at deyrnas Dduw lle na fydd 'neb mewn angen yn eich plith chi'. Mae'r syniad y dylen ni, bob saith mlynedd, ddileu pob dyled a dechrau o'r dechrau, yn ddigon radical yn ein cyd-destun ni o gardiau credyd a benthyciadau diwrnod cyflog. I Theoharis, mae'r darn yn Deuteronomium, mewn gwirionedd, yn dweud nad ydy hyn yn mynd yn ddigon pell. Megis arwydd yn unig ydy hyn, yn gychwyn ar yr hyn y dylen ni osod ein golygon arno.

(parhad ar y dudalen nesaf)

Cymorth Cristnogol – Taclo Tlodi – Grawys 5
Gobeithiol
(parhad o dudalen 5)

Felly, pan mae Iesu'n dyfynnu Deuteronomium 15:11, yr hyn mae'n ei ddweud ydy: dyma'r ffordd fydd y byd yn parhau i fod os nad ydych chi'n dilyn Duw'n llawn, i'r eithaf, yn rhadlon a chalonnog, gan gredu yn y newidiadau y mae'r byd yn honni sydd ddim yn bosib: maddau pob dyled am byth, dileu pob angen. Mae'r wraig â'r persawr felly efallai'n well tyst i'r weledigaeth hon oherwydd helaethrwydd ei hoffrwm, diofalwch ei chariad. Dangoswyd y cariad helaeth hwnnw at Iesu fel un a oedd yn byw mewn tlodi, yn gwybod yn iawn sut beth oedd bod yn ffoadur, yn gwybod am newyn ac anghyfiawnder, yn un a ddioddefodd ac a oedd i farw. Mae'r cariad a'r digonedd diderfyn hwn yn arwydd o'r hyn y dylen ni obeithio amdano, i bawb.

Gwrandewch ar: Dr Selina Stone, Prifysgol Durham

Gwrandewch yn https://soundcloud.com/actonpoverty (8 munud)

Mae Dr Selina Stone yn gweithio ym Mhrifysgol Durham fel rhan o bartneriaeth Common Awards, partneriaeth hyfforddiant i'r rhai hynny sy'n astudio ar gyfer y weinidogaeth mewn llawer o eglwysi yn y Deyrnas Unedig. Hi ydy awdures y gyfrol *Tarry Awhile: Drawing on the Resources of Black Spirituality for the Whole Church* (2023), llyfryn Grawys 2024 Archesgob Caergaint. Hi hefyd ydy noddwr y mudiad JustMoney. Mae Selina yn siarad am ddisgwyl a gobeithio, am ei phrofiadau o drefnu cymunedol, a'r cysylltiadau rhwng gwleidyddiaeth, tlodi a ffydd.

Sut gall disgwyl a llonyddwch fod yn rhan o'ch arfer o obeithio?

Sut ydych chi'n delio â siom pan nad ydy pethau'n troi allan fel roeddech chi'n wedi gobeithio?

Gwrandewch ar: Carlos Valle, Cynghorydd Maes, Comision de Accion Social Menonita (CASM), Honduras

Gwrandewch yn https://soundcloud.com/actonpoverty (5munud)

Cenhadaeth CASM ydy ceisio dileu anghyfiawnder economaidd, cymdeithasol, amgylcheddol a gwleidyddol mewn partneriaeth â chymunedau yn Honduras. Gyda chefnogaeth Cymorth Cristnogol, mae CASM yn gweithio gyda ffermwyr coffi a chynhyrchwyr mêl i ddatblygu arferion call o ran yr hinsawdd wrth i'r rhanbarth deimlo effeithiau'r argyfwng hinsawdd.

Cewch glywed gan Carlos Valle, Cynghorydd Maes ar y prosiectau hyn, wrth iddo adrodd am y prosiect a'r gobaith mae'n ei weld ar gyfer y dyfodol wrth iddo weithio gyda ffermwyr o ddydd i ddydd.

Dywed Carlos y gall gobaith ddechrau gyda rhywbeth mor fach â 'gronyn o dywod'. Pa bethau bychain sy'n rhoi gobaith i chi?

Ysbrydoliaeth: Undeb Bedyddwyr Cymru a rhaglen BRACT yn Zimbabwe

Gwyliwch ein ffilm fer (7 munud) yma: https://youtu.be/RM26KNVmn-E

Cewch glywed gan Simeon Baker, Cyfarwyddwr Cenhadol Undeb Bedyddwyr Cymru, am eu gwaith gyda rhaglen BRACT yn Zimbabwe. Mae eu menter 'Talentau Gobaith', a gefnogir gan Gymorth Cristnogol, yn cysylltu cymdogion byd-eang yng nghefn gwlad Cymru a Gogledd-ddwyrain Zimbabwe.

Mae BRACT yn helpu cymunedau yn Zimbabwe i ddatblygu eu gwytnwch drwy dechnegau amaethyddol newydd, hyfforddiant, grwpiau cymunedol a thechnolegau newydd.

Taclo Tlodi: Beth fasech chi a'ch eglwys yn gallu ei wneud?

'Mae gen i obaith y daw pethau'n well i'r gymuned pan fydd pawb yn ymuno â'i gilydd,' Carlos Valle, o Honduras, yn ein hatgoffa am bwysigrwydd gweithredu ar y cyd.

Os ydych chi wedi defnyddio pecynnau eraill yn y gyfres hon, fe fyddwch wedi sylwi pa mor bwysig ydy gweithio mewn partneriaeth ac adeiladu cysylltiadau pan ddaw hi at daclo tlodi. Gall eglwysi, elusennau, a grwpiau eraill ledled y Deyrnas Unedig, ac o amgylch y byd, uno i weithredu. A gyda'n gilydd, gallwn ddweud wrth y rhai hynny sydd mewn grym – gan gynnwys llywodraeth nesaf y Deyrnas Unedig – i wneud tlodi yn flaenoriaeth.

Yn yr argyfwng costau byw byd-eang, diffyg tai addas, yr argyfwng hinsawdd, neu unrhyw un arall o'r heriau sy'n ein hwynebu gyda'n gilydd yn 2024, mae gan wleidyddion rôl i'w chwarae ac fe allwn ni eu dal i gyfrif. Efallai fod camau gweithredu'r wythnos hon yn ymddangos yn rhai mawr i rai ohonon ni, ond does dim rhaid ichi gymryd y cam hwnnw ar eich pen eich hun. Mae ganddon ni lawer o adnoddau i'ch cefnogi wrth ichi fwrw ymlaen â'ch gweithredu.

Gweithredu: Trafodwch yn eich grŵp a dechreuwch weithio gydag eraill yn eich eglwys ar gynllun i gyfarfod â rhywun sydd â grym gwleidyddol yn eich ardal – AS a/neu eich darpar-ymgeiswyr seneddol fyddai'n ddelfrydol. Pa faterion fasech chi'n eu codi yn y cyfarfod hwn?

Wrth gwrs, fe fydd angen ichi siarad ag eraill yn eich eglwys a'ch cymuned. Mae gofyn i'ch cynllun fod yn addas i'ch cyd-destun a'ch adnoddau. Ond fe allech chi neilltuo ychydig funudau gyda'ch gilydd i ystyried y cam cyntaf. Gyda phwy fase'n rhaid ichi siarad o fewn eich eglwys i roi cychwyn ar bethau? Sut fasech chi'n cysylltu â'r rhai hynny sydd mewn grym? Beth ydy'r materion brys yr hoffech chi eu gweld yn cael sylw? Beth hoffech chi i'r rhai hynny sydd mewn grym wybod am eich pryderon a'ch gobeithion am y dyfodol?

I helpu gyda'ch trafodaethau, ceir adnodd ychwanegol ynghyd â'r pecyn hwn sy'n rhestru'r camau y gall y rhai hynny mewn grym eu cymryd i daclo tlodi nawr.

Ceir chwe Phecyn Cwrs Taclo Tlodi ac mae ein pecyn olaf, 'Gyda'n gilydd' , yn cynnig deunyddiau i gefnogi eich eglwys wrth ichi lunio eich Cynllun Taclo Tlodi eich hun a datblygu eich ymgysylltiad gwleidyddol. Mae ganddon ni nifer o syniadau ar sut y medrwch ddod ynghyd gyda'ch gwleidyddion trwy gyfarfodydd, digwyddiadau a gwasanaethau eglwys. Os ydych chi'n dilyn cwrs pum wythnos, mae digon o amser yn weddill i dynnu o'r pecyn hwn wrth ichi gynllunio eich camau nesaf.

Ceir hefyd ystod o adnoddau defnyddiol gan bartneriaid Taclo Tlodi yma: caid.org.uk/actonpovertyresources

Gweddi i Gloi

Meddai Iesu:

"Mae Ysbryd yr Arglwydd arna i,

oherwydd mae wedi fy eneinio i

i gyhoeddi newyddion da i bobl dlawd.

Mae wedi fy anfon i gyhoeddi fod y rhai sy'n gaeth i gael rhyddid, a phobl sy'n ddall i gael eu golwg yn ôl, a'r rhai sy'n cael eu cam-drin i ddianc o afael y gormeswr, a dweud hefyd fod y flwyddyn i'r Arglwydd ddangos ei ffafr wedi dod."

Fel pobl Dduw,
gadewch inni ailddatgan ein gobaith a'n gorchwyl.

I'r rhai hynny sy'n cael eu hystyried fel llai na dynol
Cyhoeddwch Jiwbilî

I'r rhai hynny sydd wedi colli pob gobaith
Cyhoeddwch Jiwbilî

I'r rhai hynny sydd wedi'u caethiwo gan siniciaeth
Cyhoeddwch Jiwbilî

I'r rhai hynny sydd angen clywed y newyddion da
Cyhoeddwch Jiwbilî

Mae teyrnas Dduw ar ddod
Cyhoeddwch Jiwbilî

I'r rhai hynny a wthiwyd i dlodi
Cyhoeddwch Jiwbilî

Boed i'n datganiadau a'n gweddïau gael eu hategu trwy eiriolaeth a gweithredoedd.

Boed i deyrnas Dduw ddod! **Amen**

(Addaswyd y weddi hon o ddeunydd a gynhyrchwyd gan y Cyd-dîm Materion Cyhoeddus fel rhan o'u hymgyrch, Dileu'r Ddyled, yn 2020-22)

Allwch chi ddefnyddio strwythur y weddi hon i greu eich fersiwn eich hun ar gyfer eich cyd-destun chi?

S4C

Dechrau Canu, Dechrau Canmol
Sul, 17 Mawrth am 7.30yh

Emynau Prestatyn
Prestatyn ydi lleoliad ein rhaglen ni'r wythnos yma – cyfle i ddathlu cyfraniad emynwyr gogledd-ddwyrain Cymru i'n trysorfa o ganu mawl. Cawn fwynhau gwledd o emynau o Gapel Rehoboth yn y dre o dan arweiniad Trystan Lewis.

BBC radio cymru

Caniadaeth y Cysegr
Sul, 17 Mawrth, am 7:30yb a 16:30yp
Amrywiaeth o emynau yng nghwmni'r Tad Allan Jones

Oedfa Radio Cymru
Sul, 17 Mawrth, am 12yp
Oedfa dan ofal Catrin Elis Williams, Bangor

Cofio'r Parchedig Tudur Rowlands

Fe wnes i gyfarfod Tudur y tro cyntaf yn Eisteddfod Genedlaethol Caernarfon yn 1959, ac fe groesodd ein llwybrau droeon wedi hynny cyn i ni'n dau ddod i Ddyffryn Clwyd bron yr un pryd, ac Eirlys yn dod yn briod iddo'n fuan wedyn. Yno, fe'i cefais yn ffrind ac yn gyd-weithiwr am dros 40 mlynedd.

Gŵr o'r Fach-wen yn ardal Llanberis a mab i chwarelwr oedd Tudur. Roedd ganddo ddau ewythr, brodyr i'w fam, oedd yn adnabyddus yng Nghymru: y Parch. Emyr Roberts, oedd yn rhannu'r newyddion da, ac Idris Roberts, oedd yn rhannu newyddion y dydd gyda'r BBC. Mae'n amlwg fod Tudur o'r un brethyn. Arwr iddo oedd y pregethwr a'r emynydd y Parch. John Roberts, Llanfwrog, oedd yn taro ar Lanfaethlu pan oedd Tudur yn weinidog yno. Cyfansoddodd John Roberts emyn ar gyfer priodas Eirlys a Tudur, ac fe'i defnyddiwyd drachefn ym mhriodas Elin ei ferch.

Bu Tudur yn weinidog ffyddlon a gweithgar ym mro papur bro'r *Bedol* am dros 45 mlynedd, yn y Rhewl, Bontuchel a Chyffylliog, ac yn ddiweddarach yn Nerwen a Chlawddnewydd, ac wedi hynny yn y Tabernacl, Rhuthun, Pentrecelyn a Salem.

Wedi ymddeol, fe ymgymerodd â gofalu am y Methodistiaid Wesleaidd yng ngogledd Dyffryn Clwyd. Cyn dod i'r dyffryn, bu'n weinidog yn Llanfaethlu a`r cylch ar Ynys Môn ac yn Edern a'r cylch yn Llŷn. Gwnaeth enw iddo'i hun fel gweinidog, ac un disgrifiad ohono a glywyd yn aml dros y dyddiau diwethaf yma oedd 'didwyll'. Yn sicr, bu'n fugail didwyll a gofalus ar hyd y blynyddoedd a chafwyd sawl gwerthfawrogiad hefyd o'i bregethu, â'i bregethau bob amser yn dangos ffrwyth myfyrdod a darllen. Fe gawson ni hefyd sawl anerchiad mewn Seiat a Henaduriaeth o dro i dro yn dangos gwaith ymchwil manwl a'i barch mawr at draddodiadau gorau'r ffydd a'i henwogion. Yn hwyr yn ei weinidogaeth fe benderfynodd ddilyn cwrs BTh a llwyddo, gan ddangos yn amlwg ei natur ddarllengar a myfyrgar.

Roedd ganddo galon fawr, ac roedd yn ffrind da, hynod o garedig a chymwynasgar ... ond yr oedd yn greadur penderfynol iawn ar adegau! Yn sicr, bu hynny'n gymorth mawr iddo wrth wynebu blynyddoedd ei anhwylder. Roedd yn cael cyfnodau da a chyfnodau ddim cystal. Ond yn y cyfnodau gwell mi fyddai'n benderfynol o droi allan i bregethu'r efengyl. Bore Sul cyntaf y flwyddyn y gwelais i Tudur ddwytha yn yr oedfa yn y Rhewl a chael seiat fer yn ei gwmni ar ei diwedd cyn i ni wahanu, heb feddwl am eiliad mai hwnnw fyddai'r tro olaf.

Bydd colled ar ôl ei ofal pwyllog a gofalus yn y fro, a'i neges ddidwyll. Roedd yn ddyn teulu nodedig a bydd yn golled fwy o lawer i'w briod, Eirlys, Dafydd ac Elin, ei wyrion a'i wyresau sydd wedi colli gŵr, tad a thaid arbennig, a chwaer hefyd sydd wedi colli ei hunig frawd. Mae ein cydymdeimlad gydag Eirlys a'r teulu a fu mor ofalus ohono, yn arbennig yn ystod y blynyddoedd blin.

Y Parch. Tudur Rowlands
Ei ofal sydd fel halen, a'i gysur
sy'n gyson ei ddiben,
a'i Dduw sydd yn llyw llawen
i wych ŵr ddaeth o'r Fach Wen.

John Owen
Rhuthun

Ers Talwm
(Er cof am y Parch. Tudur Rowlands, Padarn View, Fach-wen, gynt)

Gallaf dystio mai'r 'Pulpud' oedd ei fryd
erioed, fel Yncl Emyr (yn Sir Clwyd …)
Blin a hir fu ei daith o ffyrdd y byd,
serch hyn, cyrhaeddodd – codwyd ef i'r Rhwyd!

Gonestrwydd syml a diffuantrwydd oedd
ei stamp, wrth gerdded ôl sandalau'r Tad;
ie – gweithiwr dygn hwn, ac un di-floedd,
bonheddwr, wasanaethodd Flychau'r wlad …

Boed 'dan eu sang' neu 'oedfa'r ddau neu dri',
'Moddion' oedd, diben bod, cyhoeddi'r Gair:
Ffydd … gobaith … cariad – doniau gras y Rhi
a'r Mab, y wyrth a ddaeth i'r preseb gwair!

O'n dyddiau gwyn, bro wynfydedig iawn,
O, roedd drain a hoelion – hefyd roedd yr Iawn.

Norman Closs-Parry
(ffrind oes, a'r ddau wedi'u magu'n gymdogion yn y Fach-wen)

Dyma'r englyn oedd ar daflen ei angladd:

Y Parch. Tudur Rowlands
Cyson wrth gynnig cysur – yn ddidwyll
Ei ddweud pob achlysur
Â`i ffydd ddysgedig a phur,
Ein Tad, gŵr da oedd Tudur.

Arwel Emlyn

Diolch am famau

Ar Sul y Mamau, 10 Mawrth, fe fu rhaglen *Dechrau Canu, Dechrau Canmol* yn cyf-weld y Parch. Ddr Rosa Hunt. Daw Rosa o Malta yn wreiddiol ac mae hi'n gyd-bennaeth ar Goleg y Bedyddwyr yng Nghaerdydd ac yn weinidog ar eglwys Fedyddiedig Gymraeg y Tabernacl yn y ddinas.

Rhoddodd Rosa gyfweliad ar raglen *Bwrw Golwg* y Sul cynt, a dyma ddolen i erthygl Sara Down-Roberts ar BBC Cymru Fyw o'i chyfweliad â Rosa lle mae'n rhannu'n agored iawn am y profiad dirdynnol o golli ei mab Chris yn ddiweddar: https://www.bbc.co.uk/newyddion/67457289

Diolchwn am bob cynhaliaeth a chysur a gafodd Rosa a'r teulu yn eu ffydd.

Diolchwn i Dduw am famau, am bob cariad a llawenydd maen nhw'n ei brofi ac yn ei rannu, a chyflwynwn bob un iddo y gwyddom amdanyn nhw sydd mewn gwewyr, pryder neu alar.

Roedd hi hefyd yn Ddiwrnod Rhyngwladol y Merched ddydd Gwener diwethaf, 8 Mawrth. Dyma ddatganiad gan Fudiad Merched y Cenhedloedd Unedig am sefyllfa mamau yn Gaza. Wrth iddyn nhw geisio gofalu yno am eu teuluoedd dan amgylchiadau enbyd, fe welwn sut maen nhw'n cael eu heffeithio yn uniongyrchol gan y rhyfel sy'n achosi'r fath ddinistr i deuluoedd:

https://www.unwomen.org/en/news-stories/press-release/2024/03/press-release-9000-women-have-been-killed-in-gaza-since-early-october

Gol.

Cymdeithas y Cymod: Pobl Ifanc o Balesteina yn ymweld â Chymru

Rhwng 28 a 29 Chwefror bu criw o 10 o unigolion ifanc o'r Lan Orllewinol ar daith i Gymru fel rhan o'u taith ar draws y Deyrnas Unedig. Fe wnaeth y cynrychiolwyr ifanc hyn yn ymweld â Chaerdydd a Chasnewydd i rannu eu straeon o fyw mewn amgylchedd a nodweddir gan densiwn parhaus, gan daflu goleuni ar y sefyllfa bresennol ym Mhalestina.

Ymunodd Canolfan Materion Rhyngwladol Cymru (WCIA) â'r Urdd i drefnu rhaglen i'r bobl ifanc fu'n ymweld. Roedd amserlen hon yn cynnwys sesiynau ymgysylltu â Chyngor Ieuenctid Casnewydd a chyfarfod â Jeremy Miles AS, Gweinidog y Gymraeg ac Addysg. Wedi arhosiad yng Nghanolfan yr Urdd yng Nghaerdydd, fe symudon nhw ymlaen i'r canolbarth. Wedi'i hwyluso gan Gymdeithas Cyfeillgarwch Camden - Abu Dis (CADFA), roedd eu taith yn y Deyrnas Unedig yn eu cysylltu ag unigolion ifanc o'r un anian sy'n rhannu angerdd am heddwch, hawliau dynol, a dealltwriaeth ryngwladol.

Mae amcanion yr ymweliad hwn yn cynnwys:

- Hwyluso cyfnewid profiadau rhwng Palestiniaid ifanc a'u cymheiriaid yn y DU.
- Ehangu allgymorth i godi ymwybyddiaeth am y sefyllfa hawliau dynol ym Mhalestina.
- Grymuso'r cyfranogwyr ifanc i greu cynnwys cyfryngol gyda ffocws ar hawliau dynol.

Fel rhan o'r broses creu cynnwys cyfryngau, bydd prosiect fideo o'r enw 'Beyond the Checkpoints' yn goleuo bywydau'r unigolion hyn yn y Lan Orllewinol, gan dynnu sylw at eu taith ar draws y DU. Mae'r Urdd wedi galluogi'r Palestiniaid ifanc i gwrdd â'r unigolion sy'n gyfrifol am lunio'r Neges Heddwch ac Ewyllys Da eleni, gan ychwanegu dimensiwn unigryw i'r neges eleni.

Dywedodd Jane Harries, Cydlynydd Addysg Heddwch yn y WCIA, "Nod yr ymweliad gyda'r 10 o bobl ifanc o Balestina yw codi proffil eu profiadau yn y Lan Orllewinol. Mae'n rhoi cyfle

gwerthfawr i ieuenctid Cymru gysylltu â nhw a dysgu oddi wrthynt, sefydlu perthynas a rhannu'u hawydd am heddwch, yn enwedig yn ystod y cyfnod heriol hwn i bobl Palestina."

Mae'r ymweliad hwn wedi'i wneud yn bosibl trwy gyllid gan gynllun Taith Llywodraeth Cymru, gyda chymorth ychwanegol gan Academi Heddwch Cymru.

Ymddiriedolaeth Benefact Trust yn helpu eglwysi i ffynnu yng Nghymru

Ymddiriedolaeth Benefact yw un o ymddiriedolaethau rhoi grantiau mwyaf y DU. Ers ei sefydlu yn 1972, mae wedi dyfarnu dros £256 miliwn i eglwysi ac elusennau Cristnogol ledled y Deyrnas Unedig ac Iwerddon.

Mae'r Ymddiriedolaeth yn cydnabod bod gwaith gwych yn digwydd ar draws Cymru ac mae'n angerddol dros gefnogi eglwysi ledled y wlad.

Bydd grant diweddar i Eglwys Bethania yn Aber-fan, Morgannwg Ganol, yn helpu'r eglwys i adnewyddu'r adeilad yn llwyr fel canolfan ffydd a chymunedol. Mae grantiau fel hyn yn galluogi eglwysi i aros ar agor yn eu cymunedau, gan gefnogi anghenion pobl leol.

Yn 2023, lansiodd yr Ymddiriedolaeth fframwaith grantiau newydd i roi mwy o bwyslais ar effaith gymdeithasol a sicrhau dyfodol ein heglwysi.

Ydych chi'n cynllunio prosiect ar gyfer eich eglwys chi? Mae sawl grant ar gael:

- Grantiau Effaith Cymunedol – Prosiectau sy'n mynd i'r afael â heriau cymdeithasol
- Grantiau Gwella Adeiladau – Atgyweirio a gwneud gwaith gwella hanfodol i eglwysi ac adeiladau Cristnogol
- Grantiau Sgiliau Treftadaeth ar gyfer Adeiladau Cristnogol – Cadw sgiliau treftadaeth hanfodol trwy brentisiaethau, ysgoloriaethau a chyrsiau hyfforddi
- Grantiau Larwm To – Diogelu eglwysi rhag lladrad metel.

Dysgwch fwy am Benefact Trust yn www.benefacttrust.co.uk.

Cydymdeimlad

Tristwch yw nodi y bu farw'r Parchedig D. Leighton Thomas, Tre-boeth, Abertawe, yn Ysbyty Treforys ddydd Llun, 4 Mawrth 2024. Roedd Leighton wedi gwasanaethu'n ddi-dor yng Nghaersalem Newydd, Tre-boeth, ers ei ordeinio ym 1994. Bu'n was da a ffyddlon i'r Arglwydd Iesu. Estynnwn ein cydymdeimlad dwysaf â'i deulu a'i gyfeillion ac yn arbennig ei efaill, Mr Jeffrey Thomas.

Judith Morris
Ysgrifennydd Cyffredinol

Cyhoeddir *Cenn@d* ar y cyd gan Eglwys Bresbyteraidd Cymru ac Undeb Bedyddwyr Cymru.
Oni nodir yn wahanol, nid yw barn cyfranwyr *Cenn@d* yn cynrychioli barn swyddogol Eglwys Bresbyteraidd Cymru nac Undeb Bedyddwyr Cymru. Gallwch anfon eich cyfraniadau / gohebiaethau / ymholiadau at:
huw@cennad.cymru | aled@ysgolsul.com
www.cennad.cymru CennadCymru @CennadCymru